Η Τούλα Ρεπαπή για τη συλλογή διηγημάτων "Ελληνιστί: ο Γρίφος" (Ιστολόγιο Diavasame, 30-05-2013)

Ελληνιστί:Ο γρίφος

Το κολάζ της ζωής μας
της Τούλας Ρεπαπή

Στο «Ελληνιστί: Ο γρίφος», μέσα από έναν σημαντικό αριθμό μικρών διηγημάτων, η συγγραφέας συνενώνει κομμάτια από στιγμιότυπα της καθημερινότητας και συνθέτει ένα κολάζ που απεικονίζει το σημερινό πρόσωπο της κοινωνίας. Οι ήρωές της χάνουν τη μέτρηση του χρόνου και ξεχνούν το πρόσωπο του παιδιού τους. Ξεχνούν πότε έφυγε κι ας το περιμένουν είκοσι πέντε χρόνια να γυρίσει. Ταυτόχρονα, πωλούν το σπίτι τους πουλώντας και τις αναμνήσεις τους. Άλλοι, άνθρωποι μοναχικοί, φοβικοί, περιθωριοποιημένοι, κινούνται σαν τον πάκμαν που τρώει ακόμη και τη ζωή τους. Συγχρόνως, συναισθήματα χωρίς λόγια εκφράζονται με δάκτυλα, τσαλακώνοντας και αυτά με τη σειρά τους ό,τι τσαλακώθηκε μέσα τους. Κάπου αλλού, μια μορφή αλληλογραφίας στο απόλυτο κενό. Δεν γνωρίζει την όψη του, τη χροιά

της φωνής του. Δεν ξέρει αν ταιριάζουν. Όμως πλάθει μύθους για να αντέξει την πραγματικότητα καταλήγοντας αποκλεισμένος/η και περιθωριακός/η. Άλλοι, στιγματισμένοι και παράταιροι, χάνουν τη ζωή τους εγκλωβισμένοι στο σήμερα, καταπιέζουν και καταπιέζονται όντες ταυτόχρονα θύματα και θύτες.

Στις αφηγήσεις δεσπόζει η μητρική παρουσία και αραιά και πού εμφανίζεται ο πατέρας σαν κομπάρσος του ρόλου του. Οι άνδρες μάχονται και αυτοί να καλύψουν το κενό της απουσίας δίπλα τους. Ατελέστεροι των γυναικών. Ωστόσο, άνδρες και γυναίκες αποζητούν την αγκαλιά, αυτήν που μόνο μια μάνα ξέρει και δίνει.

Και ο χρόνος χάνεται, παραμένει ακίνητος και παγωμένος, μετατρέποντας σε εξωπραγματική και στάσιμη τη ζωή. Εν αντιθέσει με τα κτήρια που αλλάζουν μέγεθος μαζί του. Χάνουν το ύφος τους. Φαίνονται πιο μικρά. Τα τραύματα, άραγε, με το χρόνο μικραίνουν;

Τι είναι γρίφος, τελικά; Γιατί οι άνθρωποι δεν ταιριάζουν, δεν μονιάζουν, δεν επικοινωνούν, δεν αγαπιούνται και ανυποχώρητοι αφήνουν τη ζωή να χάνεται μένοντας μόνοι, όντες και συντροφευμένοι; Γιατί οι άνθρωποι δεν φτάνουν στην προσωπική τους ολοκλήρωση και ευτυχία; Γρίφος παραμένει το γιατί!

Η Ηρώ Νικοπούλου, με ενδιαφέρουσα γραφή και κείμενα με ανατρεπτικό τέλος, τονίζει το απρόβλεπτο και το παράταιρο της ζωής και τα συρράπτει για να συνθέσουν τον καμβά της πραγματικότητας. Οι ήρωες στην πλειονότητά τους κουβαλούν παιδικά τραύματα και ουλές και εμφανίζονται σαν να είναι άνθρωποι σε αναμονή. Εκτός εαυτού και ορίων λογικής. Πασχίζουν να επιβιώσουν και να συντροφευθούν χωρίς να τα καταφέρνουν και η συγγραφέας με ευρηματικότητα τούς ταιριάζει για να προβάλει το αταίριαστό τους. Παραμένουν ανικανοποίητοι και δυστυχείς, ζώντας τη ζωή τους με κενά.

Με μικρές κοφτές προτάσεις και ζωντανούς διάλογους δίνει σφρίγος και παλμό στην αφήγηση, ενώ οι λέξεις –το λεξιλόγιο είναι πλούσιο– παίρνουν θέση χρωμάτων δημιουργώντας λεκτικούς πίνακες. Επίσης, στις περιγραφές της αναδεικνύει λεπτομέρειες που μόνο το ασκημένο μάτι μιας ζωγράφου μπορεί να εντοπίσει/αναλύσει, προβάλλοντας τις αποχρώσεις της έντασης και θερμότητας των συναισθημάτων. Εικονογραφημένη γραφή, θα έλεγε ο αναγνώστης. Παράλληλα, με φαντασία κάνει ενδιαφέρουσα την πλοκή και με σύμμαχο τις ευφυείς παρομοιώσεις ζωντανεύει πρόσωπα, τοίχους, κήπους και αντικείμενα.

Και όπως στους πίνακές της υπάρχει κάτι, σαν απροσδιόριστο κενό, που επιτρέπει να χωρούν πολλές ερμηνείες, έτσι και στα κείμενά της υπάρχουν «κενά» για να αναπνέουν και μπαίνοντας ο κάθε αναγνώστης μέσα σε αυτά να ζει τη δική του ζωή και να γίνεται συνένοχος γράφοντας/ελπίζοντας το δικό του τέλος. Χωρίς ωστόσο, να υπάρχει πάντα το χάπι εντ.